

Az energiahatékonyság mostoha helyzetbe került: hangulatjelentés az energiahatékonysági szektorból

2016. május

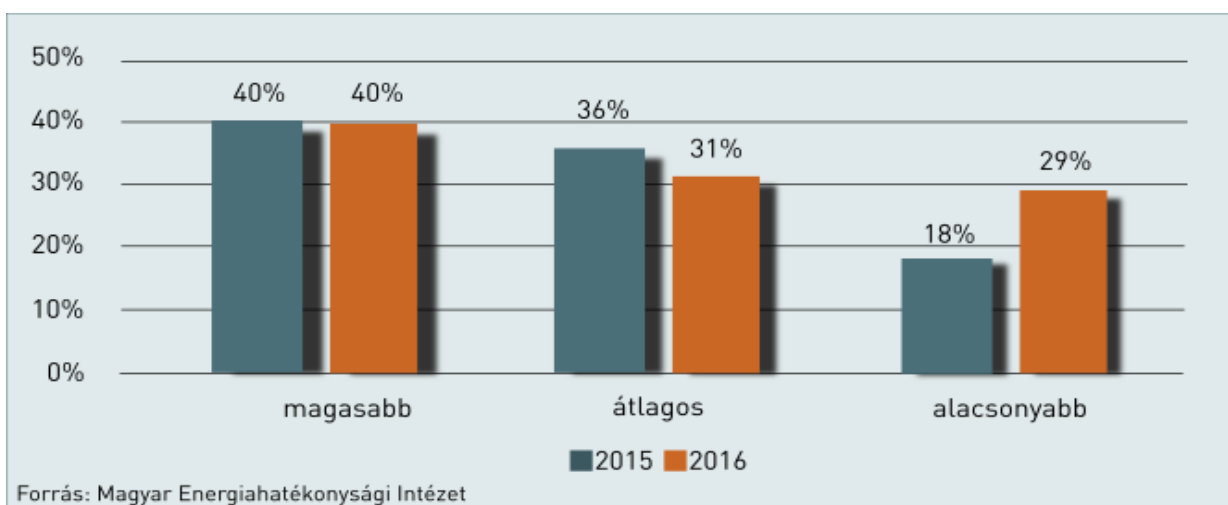
Az energiahatékonysági szektor vállalkozásai hiányolják az energiahatékonyság ösztönzésére irányuló tényleges kormányzati elkötelezettséget, derül ki a Magyar Energiahatékonysági Intézet legfrissebb felméréséből. Legnagyobb problémának a bizonytalan gazdasági és változó jogszabályi környezetet, a kereslet- és munkaerőhiányt látják.

A Magyar Energiahatékonysági Intézet (MEHI) az energiahatékonysági ágazat szereplőivel partnerségben dolgozik azon, hogy Magyarországon egyre több energiahatékonysági beruházás valósuljon meg. A MEHI 2016 tavaszán – immár másodszorra - megkérdezte az energiahatékonysági szektorban működő vállalkozásokat arról, hogy milyen üzletmenetre számítanak 2016-ban. A felmérés során az is kiderült, milyennek értékelték a cégek a múlt évet, és mik a főbb veszélyek, kihívások.

Az energiahatékonysági ágazat teljes spektruma részt vett a felmérésben, a szigetelőanyaggyártóktól, kivitelezőktől, épületgépészeti rendszerek gyártóin, forgalmazóin, kivitelezőin, finanszírozókon, tervezőkon, szolgáltatókon keresztül. A kérdésekre félszáz cég válaszolt, amelyek között mintegy fele-fele arányban vannak külföldi, illetve magyar többségi tulajdonban levők.

Visszaestek a megrendelések

A válaszadók 40 százaléka a 12 hónappal korábbihoz képest növekedésről számolt be a megrendeléseiket tekintve – mely egyezik a tavalyi adattal -, 31 százalékuknál alakult ez az átlagosnak megfelelően. Meglepő azonban, hogy 29 százalékuk jelezte, visszaestek megrendeléseik a tavalyi – amúgy is meglehetősen alacsony – szinthez képest.

A megrendelések alakulása az előző évhez képest

Ami a bevételeik alakulását illeti, 2015-öt a cégek 82%-a nyereséggel zárta, és többségük (55%) növelni tudta a bevételeiket tavalyhoz képest. Harmaduk teljesítménye változatlan maradt és 12 százaléuk visszaesett.

A növekedés gátja

Több tényező is nehezíti a vállalatok piaci helyzetét. A legfőbb akadályt idén is a bizonytalan gazdasági,- és a változékony jogszabályi környezet jelenti. Elég itt utalnunk arra, hogy az új állami lakásépítési, otthonteremtési kedvezmények és támogatások esetén a Kormány eltekint az EU-konform épületenergetikai elvárások alkalmazásától¹, mely az új épületek esetén akár 30-40 százalékkal is csökkenthetné az energiaigényt. Továbbá igen negatívan hat a szektor vállalkozásai piaci pozíciójára, hogy a kormány az uniós vissza nem térítendő lakossági energiahatékonysági programokra fordítható források elvonását, illetve más célokra való átcsoportosítását kezdeményezte. Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy többszörös multiplikátor-hatással is lehet számolni a lakosság energiahatékonysági beruházásainak vissza nem térítendő támogatásokkal való támogatása esetén. A közintézményeknél – a száz százalékos támogatási részarány miatt – hasonló multiplikátor-hatás nem várható. Hazai szakmai szervezetek is készítettek erre vonatkozó makrogazdasági elemzéseket², és a Hazai Hatékonyság Program³ számításai alapján is legalább háromszoros multiplikátor-hatással számolhatunk 30% százalékos vissza nem térítendő támogatási rész mellett.

A cégek mindennapjait akadályozó tényezők között a kereslet hiánya „dobogós” helyen végzett most is. A tavalyi felmérés eredményeihez viszonyítva ebben az ágazatban is megjelent új elemként a munkaerőhiány.

Akadályozó tényezők a cégek életében (Több válasz is adható volt)

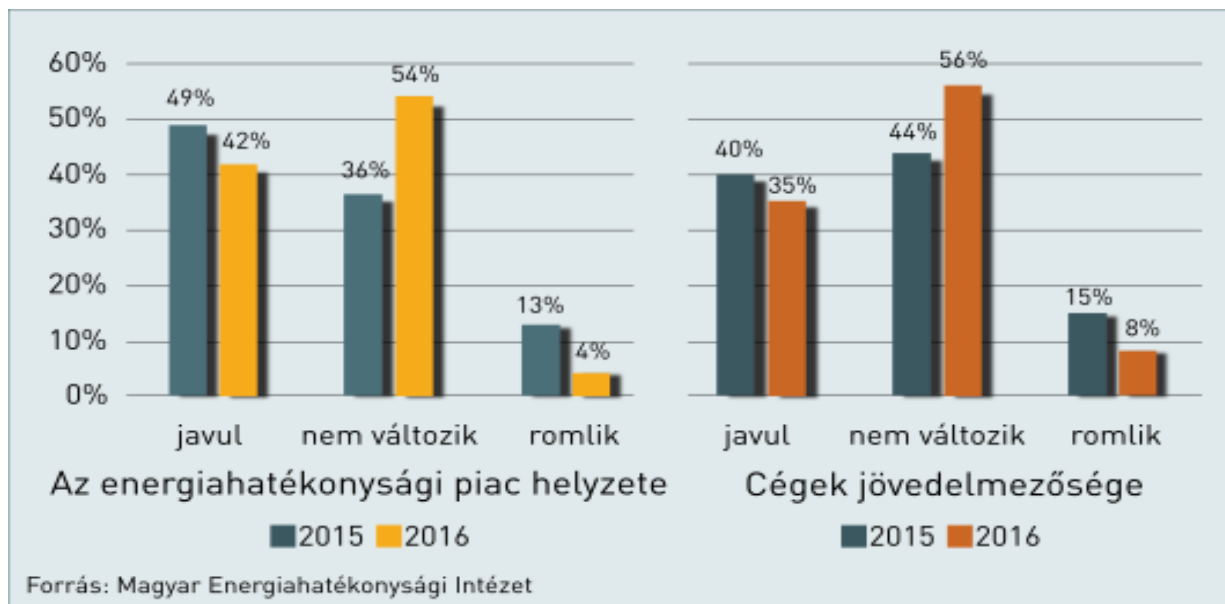
¹ 7/2006. TNM rendelet V.melléklet által szabályozott költségoptimalizált energetikai szint

² http://energiaklub.hu/sites/default/files/energiaklub_makrogazdasagi_hataselemzes_pdf.pdf

³ <http://www.hazaihatekonysag.hu/>

Az energiahatékonysági ágazat hangulata: kevesebben bizakodnak

A pénzügyi problémák sok cég életét megnehezítik továbbra is. A kisvállalkozások közül többen gondolták úgy, hogy 2015 legnagyobb eredménye, hogy talpon tudtak maradni. 2015-höz képest kevesebben várják, hogy javulni fog a szektor helyzete, a válaszadók többsége stagnálást prognosztizált. Érdekes látni azt is, hogy az ágazat egészére vonatkozó – amúgy sem túl pozitív – várakozások még borúsabbak, mikor a saját cégük helyzetéről nyilatkoznak: ott még visszafogottabbak a várakozások – hasonlóan a GKI konjunktúraindex a megállapításaival.⁴

Mit gondolnak az energiahatékonysági szektor képviselői az ágazat helyzetéről?

Több kihívással kellett a 2015-ben is szembesülnie a szektor vállalkozásainak. Dominált közöttük az energiahatékonyság ösztönzésére vonatkozó tényleges kormányzati elkötelezettség, és az ebből fakadó kiszámíthatóság és tervezhetőség hiánya, mely visszaveti a beruházási kedvet.

Nem indultak el állami ösztönző programok, csúsztak az energetikai kiírások, nincsenek szemléletformálási programok, tudatos fogyasztói magatartásra nevelés – bármely célcsoportról is beszélünk. Ez kontraproduktívan hatott a szektor egészére: forgalomlassulásról számoltak be a legtöbb szegmensben. Több, KKV célcsoporttal dolgozó vállalat jelezte, hogy feleződött a forgalmuk a tavalyihoz képest. Ott szinte minden szereplő kívár – várja a pályázatokat -, nem fejleszt még akkor sem, ha a beruházás megtérülési ideje két-három év alatt lenne.

Az új lakásépítési piac élénkítésére tett kormányzati lépéseket pozitívnak látják az ágazati szereplők, de az áfacsökkenést mindenképpen kiterjesztenék az energiahatékonysági felújításokra is.

⁴ GKI Konjunktúraindex, 2016. április

Komoly aggodalommal figyeli a szakma a lakossági vissza nem térítendő támogatások eltérítésére vonatkozó kormányzati terveket. Ezt árnyalja ugyan a CSOK-ból fakadó remélt új építési lendület, de a program végére várt évi 25-30 ezres újlakás-piac csak töredéke az energetikai felújításra szoruló többmilliós lakásállomány nyújtotta piaci potenciálnak. A szakemberek nem hisznek a lakossági visszatérítendő támogatások keresletélénkítő hatásában, hiszen az várhatóan a meglévő lakástakarék konstrukcióknál kedvezőtlenebb feltételeket jelent majd – így nem nyújt majd pluszösztönzést a felújítási piac fellendítéséhez.

Az energiahatékonysági piac vállalkozásai számára kiemelkedően fontos lenne az is, hogy váljon általánossá az energetikai előírások betartatása és ellenőrzése, melyhez a műszaki ellenőrzés súlyát és jelentőségét szükséges tovább erősíteni.

Az állami beruházások esetén – közbeszerzéseknél - ritkán érvényesül az energiahatékonysági szempont, holott az alacsonyabb üzemeltetési költségeken keresztül a jobb energetikai paraméterekkel rendelkező termékek néhány éven belül „kitermelik” az árkülönbözetet.

A vállalatok energiahatékonysági beruházásainak ösztönzésére jó eszköznek – és megfontolásra érdemesnek - tartják, hogy az elvégzett hatékonyság-javító tevékenységekkel lehessen csökkenteni a társasági adó-alapot.